

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Arnoldi Corvini à Belderen J. U. D. Jus Canonicum, Per Aphorismos Strictim Explicatum

Corvinus van Beldern, Arnold

Amstelodami, 1663

Decimis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10591

Reditus enim & oblationes fidelium quatuor in partes dividuntur. Quarum *prima* Episcopo, ejusque familiae, propter hospitalitatem & susceptionem debetur; *Alter* Clericis, pro officiorum suorum sedulitate, distribuitur; *Tertia* fabricae & Ecclesiae religiosisque domibus reparandis impenditur; *Quarta* in pauperes & peregrinos erogatur. *c. 26. concesso. c. 25. Vulturana. c. 30. mos est. c. 23. vobis. c. 28. de reatibus. 12. qu. 2.*

Portio hæc pari passu cum Parochiali ambulat, ut de quibus hæc non detrahitur, nec illa detrahatur.

De Decimis.

TIT. XXXVIII.

EXplicatis rebus spiritualibus, corporalibus & incorporalibus, superest ut *de rebus Ecclesiasticis temporalibus* agamus: sed quia *decima, primitia, oblationes*, mixtam quandam inter spirituales & temporales naturam obtinent (jus enim decimandi, primitias, oblationes exigendi, spirituale est, fructus vero ipsi temporales), de his primò tractabimus.

Decima, est quota fructuum, vel lucri portio, Deo debita. *c. parochianos. 14. & c. tua nobis. 26. vers. cum Deo debita. hic.*

Sunt decimæ vel *personales*, vel *prædiales*.

Personales sunt, quæ ex lucro, quod quis suâ industriâ seu negotiatione fecit, deducuntur. *c. ex transmissa. 23. hic.*

Prædiales seu *reales*, sunt, quæ de fructibus, ut frumento, uvis, pomis, sumuntur. *c. ex multiplici. 3. eod. c. cunctis. 41. c. de decimis. 45. cum cc. seqq. 16. qu. 1.*

Inter quas plures sunt differentia. Nam 1. *Prædiales decimas* (Nisi speciali privilegio, *c. ex parte tua ad nos. 10. hoc tit. c. 2. §. pen. eod. in 6. c. quid per novale. 12. de verb. signif. à Papa, d. c. ex parte tua ad nos. non Imperatore, c. tua. 25. hoc tit. concesso, sint exempti) debent Judæi,
*c. de**

c. de terris. 16. eod. c. pen. in fin. de usur. nec non clerici regulares, atque monachi; non decimas personales. c. decimas. 47. 16. qu. 1.

2. *Personales* ei Parochiæ debentur, in qua quis Sacramenta percipit, quamvis alibi lucrum sit factum; *c. ad Apostolica. 20. vers. noveris. hic. Prædiales* ei Ecclesiæ, in cujus territorio ipsa prædia sita sunt, nisi consuetudine aliud sit introductum. *c. cum sint homines. 18. c. ad Apostolica. 20. in fin. eod. c. ult. de paræciis.*

3. *Personales* debentur deductis impensis: *Prædiales* præstantur sine deductione impensarum. *c. pastoralis. 28. hic. ut & sine deductione censuum ac tributorum. c. cum non sit. 33. eod.*

Tam *personalibus* quam *prædialibus* commune est, quod impensæ, pro instaurandis rebus, de quibus decimæ sunt solvendæ, factæ, non deducuntur. *d. c. pastoralis. 28. §. nec pro.*

Decimas solvere tenentur regulariter omnes; *d. c. à nobis. 24. hic. nisi sint ab iis solvendis immunes, aut speciali privilegio exempti.*

Immunes sunt Clerici, vel alii Religiosi; *c. novum. 2. eod. c. 45. de decimis. §. fin. c. 46. questi. c. 47. decimas. §. caterum. 16. qu. 1.* Nisi prædia non propriis laboribus, sed per colonos colant; *d. c. questi. in fin. c. ult. in fin. 16. qu. 1.* Nisi sint conjugati, qui ab aliis Clericis spiritualia recipiunt: *d. c. novum. 2. vers. illi profectò. & ibi Gl.* Nisi prædia à Laïcis comparaverint: *d. c. 41. cunctis. §. fin. cum c. seq. c. commissum. 4. c. nuper. 34. hic. c. statuto. 2. §. caterum. eod. in 6.* Nisi prædia conduxerint: *c. dilecti. 8. hic. Nisi prædia sint vetera. c. ex parte. 10. eod.*

De veteribus tamen prædiis decimas Clerici non debent; si sint Cistercienses, Templarii vel Hospitalarii; *d. c. ex parte. vers. sed prædecessor noster. & c. ad audientiam. 12. eod. aliis puta quam sui ordinis Clericis. c. 1. §. caterum. de verb. signif. in 6. & ibi Gl.* Si sint horti veteres. *d. c. ex parte. vers.*

vers. & de nutrimentis. Si novale vetus sit factum. *c. ult. de privileg.*

Est *novale*, ager nunc primùm ad culturam redactus, de quo, quod aliquando cultus fuerit, memoria non extat. *c. 1. de verb. signif.*

Qui speciali privilegio sunt exempti, decimas nec de veteribus, nec novis prædiis solvunt. *d. c. ex parte. d. c. à nobis. 24. vers. nisi à prestatione. hic.* Nisi cum privilegium esset impetratum de immunitate novalium, agatur de decimis novalium tempore impetrati privilegii possessis. *c. dudum. 31. de privileg. c. statuto. 2. in princ. hic. in 6.* Nisi agatur de decimis ante impetratum privilegium promissis. *c. ex multiplici. 3. hic.* Nisi privilegiati per triginta vel quadraginta annos decimas solverint. *c. si de terra. 6. de privileg.* Nisi certis in rebus privilegiati, de aliis conveniantur. *d. c. statuto. §. dioecesani.* Nisi prædia aliena conduxerint. *c. in aliquibus. 32. hic. c. ult. §. fin. 25. qu. 2.* Nisi eorum bona nimium creverint. *c. suggestum. 9. hic.* Nisi Laïcus privilegium concesserit. *c. tua. 25. in princ. eod.*

Solus enim Pontifex tale privilegium concedere potest: *c. tua. 26. eod.* non Princeps Laïcus; quia ut jus decimandi nequit conferre, ita nec ab obligatione præstandæ decimæ potest eximere. *c. dudum. 31. eod. c. cum & plantare. 3. de privileg.*

Potest privilegium Pontificis, si Ecclesiæ læsionem inferat, revocari. *d. c. suggestum. 9.*

Quia privilegia ita sunt interpretanda, ne cui jus suum, & potissimum Ecclesiæ, auferatur. *c. 1. 21. qu. 1.*

Solvi debent decimæ de fructibus & lucris quarumlibet rerum; *c. ex transmissa. 23. c. pervenit. 5. c. nuncios. 6. c. ex parte. 21. c. non est. 22. hic. c. 4. quicunque. c. 5. omnes. 16. qu. 7.* statim cum collecti sunt fructus; *c. cum homines. 7. eod.* ante censuum ac tributorum solutionem; *c. cum non sit. 33. eod.* aut expensarum in servos, vel mercenarios, pro agris colendis, fructibus colligendis, factarum deductio-

ductionem; *c. tua nobis. 26. eod. iis, quibus debentur; non aliis. c. 4. nullus. 16. qu. 2.*

Sunt, regulariter, decima pars fructuum: Nisi alia sit consuetudo; quæ attendenda. *c. 1. eod. c. quoniam. fin. 16. qu. 1. Clem. si beneficiorum. 2. in princ. eod.*

Si decimæ non solvantur, actio competit confessoria, ad eas petendas; imo detrectans excommunicationis sententiã ad solutionem potest compelli. *c. pervenit. 5. eod.*

De primitiis.

TIT. XXXIX.

Primitiæ, sunt primæ fructuum obventiones, Domino offerendæ, *ut cautum Exod. 22. antequam usibus nostris secundæ deputentur. c. causa Carpensis. 13. de verb. signif.*

Parocho, seu Sacerdoti proprio, *c. 21. doctos. c. 23. moderamine. 16. qu. 1. aut Clericis qui pro offerentibus preces fundunt. c. Ecclesias. §. item cum. 13. qu. 1. d. can. doctos. d. can. moderamine. debentur; licet Deo offerantur. can. 65. revertimini. 16. qu. 1.*

Earum nomine ad summum datur pars quadragesima; ad minimum sexagesima: inter has duas portiones plus aut minus datur, quantum requirit consuetudo, vel quantum libet ei qui solvit. *c. 1. de decim. primit. & oblat. Gloss. ad can. Ecclesias. ad verb. & primitias. 13. qu. 1.*

Sunt primitiæ in dispositione Episcopi. *c. 6. præter hoc. §. deinde. vers. & ut ipsa. dist. 31.*

Debent inter Diaconos & Clericos alios dividi. *Apost. can. omnium. 37. c. manifesta. 39.*

De oblationibus.

TIT. XL.

Oblatio, est voluntaria & spontanea præstatio, quam Christiani Sacerdotibus pro peccatis suis ad altare offerunt. *c. 13. quia Sacerdotes. 10. qu. 1.*